

## DOCUMENTE NECUNOSCUTE DESPRE FAMILIA PICTORIȚEI MARIA FRATOȘTIȚEANU

CLAUDIA MIHAELA SURU\*

Maria Fratoștițeanu s-a născut la 21 august 1899 în localitatea Bucovăț din județul Dolj<sup>1</sup>.

Ea a studiat la Pensionul „Urziceanu” din Craiova, Pensionul Bolintineanu din București și a absolvit Școala de Belle Arte din București unde s-a pregătit pentru activitatea care i-a marcat întreaga viață, artele plastice .

A participat cu lucrări la Saloanele Ateneului Român, la diverse expoziții colective și a realizat expoziții personale la Craiova, București și Timișoara. Activitatea sa cuprinde pictură, grafică, decorații murale, tapiserie și piese ceramice. În pictură s-a remarcat prin peisaje, semnificativ fiind tabloul „Parcul Bibescu” din Craiova. Maria a plecat în Germania în 1942 și s-a întors în țară în 1972 când a decedat fiind înmormântată în localitatea Ionești din județul Vâlcea<sup>2</sup>.

Lucrările sale au fost semnate cu numele Strâmbeanu pe care l-a purtat după primul soț<sup>3</sup> și cu numele Billek, semn că se căsătorise cu binecunoscutul profesor și pictor.

Familia Fratoștițeanu și-a luat numele de la moșia Fratoștița din hotarul satului cu același nume, situat în județul Dolj lângă Filiași . Boierii Fratoștițeni provin din Cernăieni, care și-au luat numele de la moșia Cernaia din județul Mehedinți , moșie care a fost părintească și pentru boierii Vlădăieni, deci se înrudeau, fiind cunoscuți în Craiova, între altele, pentru ctitoria lor Biserica Sf. Spiridon în raza căreia locuiau. Fratoștițenii locuiau în zona bisericii Sf. Gheorghe Nou. Ei s-au răspândit în mai multe localități din Țara Românească, păstrându-și numele de la moșia părintească. Despre unele din aceste localități vorbește Nicolae Iorga în cartea *România cum era până la 1918*<sup>4</sup>.

„La Viașu sau Mărdășteț, Fratoștițenii au făcut biserica, de cel mai frumos tip, și zugrăvit Petru din Craiova, cu calfa sa, Ilie, ni-a păstrat, cu fața și haina lor, tot neamul, îmbeșugat al polcovnicului Răduțu, plus un logofăt, un abagiu, câte un preot cu o preoteasă lângă dânsul. Duiosă întovărășire a unui sat întreg, cu boiernașul în

\* Muzeul Olteniei, Craiova.

<sup>1</sup> Certificatul de naștere, nr. 100, se află în Registrul Stării Civile al Primăriei din Bucovăț-Dolj.

<sup>2</sup> Paul Rezeanu, *Artele plastice în Oltenia (1821-1944)*, p. 152.

<sup>3</sup> Cariziu Strâmbeanu, născut la 5 februarie 1881, Craiova, de care s-a despărțit după un an de la căsătorie.

<sup>4</sup> București, Ed. Minerva, 1972, p. 30.

frunte"! Vistierul Radu, din citat, este ctitorul bisericii (ridicată între 1835-1838), din satul Viașu, actualmente comuna Nicolae Bălcescu în raionul Vânu Mare.

Părinții Mariei au fost Ecaterina născută în 1875 și Ion Fratoșțițeanu care s-a născut în 1865. Avea o soră Cleopatra care s-a căsătorit la 12 ianuarie 1935 cu Petre Vâlcănescu și a divorțat, căsătorindu-se pentru a doua oară cu un anume Drăghicescu. Ecaterina (mama pictoriței) a fost fiica lui Constantin Secioreanu, proprietar din satul Seciuri din județul Gorj (s-a născut la 5 ianuarie 1848 și a decedat la 19 aprilie 1894) și a Anei care a trăit între 1852-1878. Ana și Constantin s-au căsătorit la 28 februarie 1869. În 1878 Ana a decedat, iar Constantin s-a recăsătorit cu Mihalcescu Minodora. Părinții Anei au fost Ștefan Economu de origine din comuna Dobriceni (a decedat la 3 septembrie 1870) și Ecaterina care a trăit între 1813-1884. Ana și Constantin au mai avut și alte două fiice, Alexandrina care s-a născut la 11 octombrie 1872 și Maria născută la 2 martie 1871. Ana Secioreanu a avut un frate care se numea Nicolae, de profesie avocat și a trăit între 1846-1893, iar la 5 ianuarie 1873 s-a căsătorit cu Elena, născută în 1852 și au avut doi copii, Ion și Cleopatra<sup>5</sup>.

Familia Secioreanu a locuit în Craiova pe strada Severinului nr. 7, în casa situată la intersecția cu str. Jianu și posedă moșia Vulcănești.

Un document descoperit la Arhivele Naționale din Craiova ne informează că Ion și Ecaterina Fratoșțițeanu, părinții pictoriței, aveau domiciliu și în București<sup>6</sup>. Totodată prezintă înrudirea Ecaterinei Fratoșțițeanu cu familia Economu, protopopu Ștefan Economu fiind bunicul său care i-a lăsat ca moștenire „întreaga avere mobilă de orice natură și imobilă... cu ale lor venituri și stabilindu-se ca toate drepturile sale de moștenire din toată averea se ridică la suma de 3000 lei<sup>7</sup>.

Alt document o prezintă tot pe Ecaterina Fratoșțițeanu, mama pictoriței, ca având drept de moștenire în moșia din hotarul satului Seciuri din județul Gorj, unde era tatăl ei, iar pentru demersuri autoriza un avocat din Târgu Jiu<sup>8</sup>.

Aspectele prezentate relevă faptul că familia pictoriței Maria Fratoșțițeanu a fost o familie boierească renumită în epocă, probabil se mai păstrează documente referitoare la membri acestei familii, de aceea este necesară continuarea cercetării și studiului ce ar putea aduce completări la momentele necunoscute din viața familiei Fratoșțițeanu.

## UNKNOWN DOCUMENTS ABOUT THE FAMILY OF THE PAINTER MARIA FRATOȘȚIȚEANU

### *Abstract*

Maria Fratoșțițeanu, who was one of the women painters of the time, belonged to a very well-known family of landowners.

<sup>5</sup> Aurelia Florescu, manuscris, *Genealogii oltene*.

<sup>6</sup> Act nr. 6309 din 12 noiembrie 1914.

<sup>7</sup> *Ibidem*.

<sup>8</sup> Act nr. 3635 din 25 octombrie 1900.